

hij voorloopig maar laat zitten waar ze zitten, dan verklaar ik: dat is geen behandelen als leden der gemeente; want wie de opvoeding inricht naar het Woord, die zal vrucht zien, die komt met zijn kinderen voor den dag. Hij laat ze IN DE VERGADERING, maar laat ze niet stilletjes „in het pakje“. Dr Bos redeneert al maar over geld, dat stilletig. Maar hij moet het hebben over grootheden, waarmee en waaraan gewerkt moet worden.

Dr Bos zegt, zoo terloops: „we rekenen ze bij de echte gemeente van Christus“. Nu, ik ook. Maar waarom moet daar de „echte“ bij staan? Is dat niet de stem van Bos, maar de hand van Ridderbos? Wil dr Bos ons eens duidelijk maken, wat de ECHTE gemeente is? Bij mij is dat de kerk van art. 27—29 der Belijdenis, die echte vergadering, waarin goeden en bozen dooreengemengd zijn. Ik reken ze daartoe, en houd ze de belofte voor, die komt „met bevel van geloof en bekeering“. Maar als dr Bos met „de gemeente“ bedoelt: dat allegaartje, en met „de ECHTE gemeente“: de uitverkorenen, dan antwoord ik: nu, daar hebt ge zowel de stem als de handen van dr Ridderbos. Een gemeente naar de uitwendige en een binnen-gemeente-naar-de-inwendige-zijde.

Laat dr Bos kiezen: synodooraal of gereformeerd. Maar geen formules over ons volk uitstrooien, die Oosterbeek helpen maar de waarheid prijsgeven waarvoor we hebben moeten strijden.

K. S.

De vlucht in „de zondigheid“

In een van de gereformeerde kerken was eens een „broeder“, die weldra zijn zilveren bruiloft zou vieren. De advertentie met het gebruikelijke „den Heere dankbaar“ enz, stond al in de krant! Maar in de bruidsdagen kwam aan het licht dat deze bruidegom-in-t-zilver zijn vrouw ontrouw was! Op heeterdaad werd hij betrapt. En toen de zaak onderzocht werd moest de jubilerende echtgenoot onder de pressie van de meedoogenlooze feiten erkennen, dat hij zijn vrouw gedurende achttien van zijn vijf en twintig huwelijksjaren bedrogen had.

Zijn dominee heeft den man over deze schandelijkheid zeer ernstig bestraft en hem het oordeel Gods aangezegd over deze gruwelijke goddeloosheid.

De man zat, toen deze dominee sprak, stil te luisteren. Het hoofd een beetje scheef. Eerst keek hij wel wat onthutst; maar tegelijk met den blik van iemand die gespannen uitziet naar de kans om den dans te ontspringen. Eindelijk liet hij het hoofd zakken.

Toen de dominee uitgesproken was, bleef het even stil. Daarna kwam een gansch zware, heel diep komende zucht. En ten slotte sprak de man met een grafstem: „O, dominee, wat zijn we toch allemaal diep, diep verdorven!“

„De dominee moet na dit woord even in de war zijn geweest! Maar toen hij weer bij zijn positieven kwam, beet hij den man toe: schurk.“

Ik moet in deze dagen dikwijls aan de ontmoeting van dezen veralverden bruidegom met zijn dominee denken.

We kunnen tegenwoordig immers van hen die nog elken dag en sonder ophouden schorsen en afzetten een buitengewoon vlot gegeven erkenning van zonde en schuld vernemen! Ongevraagd worden ze u toegevoegd. Wanneer men deze betuigingen leest, krijgt men zelfs den indruk, dat onze synodale broeders hun dagen doorworstelen in een permanente droefheid over hun zonde, in den kerkstrijd der laatste jaren bedreven en over de schuld, die ten gevolge daarvan op hun ziel kwam drukken. We konden b.v., verleden week in de rubriek Kerknieuws een verklaring van den Raad van de Synodale Kerk van Helpman lezen, dat zij belijden wil de schuld in „het tekort aan liefde, wijsheid, geduld en ootmoedigheid“. En zooals deze Helpmansche Raad sprak, spreken er velen.

Maar het merkwaardige is, dat wanneer men zake-lijk en duidelijk en liefdevol tegen deze synodale broeders en vergaderingen zegt: dit is uw zonde, dat ge in de kerken gebonden hebt wat Christus niet bond en dat ge ambtsdragers, die Christus in het ambt handhaafde, schorste en afzette — dan gaan de stekels omhoog en denkt men er niet aan ook maar de geringste misstap te erkennen!

In wat we omtrent dien zilveren bruidegom en de genoemde synodale broeders signaleerden hebben we — ook met volledige erkenning van het groote verschil in situatie — toch met een gelijksoortig verschijnsel te doen. Het is dit, dat men een bepaald, duidelijk te omschrijven zonde niet wil erkennen en nu maar de vlucht neemt in de „algemeene zondigheid“ van „den mensch“!

En dat is een ontzaglijk gevaarlijk en slecht bedrijf. Wie kent het niet?

In ons aller leven komt het voor.

We willen dan onze zonde, onze zondigheid, onze verdorvenheid gul erkennen. De zwaarste doemvonnissen daarover accepteren we zonder eenig bezwaar. Met vlijm-scherpe woorden als: radicaal bedorven, on-

bekwaam tot eenig goed, geneigd tot alle kwaad, goddeloos, verdoemelijk, stempelen we zonder eenige aarzeling ons gansche bestaan. Maar het tot erkennen van één enkele, concreet aanwijsbare, overtreding of zonde brengen — dat kost God dikwijls de allergrootste moeite.

En nu staat dit vast: God walgt van alle gejermeerd-over de zonde, de verdorvenheid, de goddeloosheid van „den mensch“, dat gepaard gaat met of de camouflage is van de weigering om simpel en eerlijk een bepaalde zonde als zonde te erkennen.

Laten wij deze dingen toch ook in de huidige kerkelijke situatie bedenken.

Inderdaad: wij hebben allen in den kerkstrijd voor God zwaar en menigmaal gezondigd. Ik wil eerlijk bekennen, dat ik zelden de boosheid van eigen hart, de bewegingen van het goddelooze vleesch, de diepe verdorvenheid, die als een kanker alle overleggingen en woorden doortrekt, zoo diep en smartelijk heb ervaren als in de jaren die nu achter den rug liggen. De donkere ontzetting van het woord van den catechismus: dat al onze beste werken in dit leven alle onvolkomen en met zonde bevekt zijn werd in dien tijd in volle diepte doorleefd.

Maar tegelijk dank ik God elken dag, dat hij mij en vele anderen de genade gaf een te zeggen tegen kerkelijke woorden, die Hij niet sprak en kerkelijke daden, die Hij verfoeide.

En laten we nu in deze dagen trouw zijn ten opzichte van onze synodale broeders. Als ze praten over belijdenis van zonde en schuld, laten we dan met alle kracht tot hen zeggen: Toe, belijdt die nu maar aan God in den hemel! Ga naar uw binnenkamer en vecht dat met uw God alleen uit. Die zonden zijn een zaak tusschen God en u!

Maar doe nu, vandaag nog, die twee groote ergernissen in Christus' kerk weg: allereerst die eilendige vervangingsformule, welke uw eigen „friesche predikanten“ een immoreel stuk, een monster met een Januskop, hebben genoemd en ook die verschrikkelijke schorsingen enz., waarover onze Heiland zoo bedroefd en toornig is!

C. V.

Kan dat?

Een man en een vrouw waren reeds jaren lang getrouwd. Ze trouwden indertijd „in den Heere“. De Heere zelf bond hen samen met den heiligen band des huwelijks.

Maar gehoor gevend aan de influisteringen van den Satan werd de man zijn vrouw ontrouw en joeg haar uit zijn huis.

Na verloop van tijd begon de man teekenen van toenadering tot zijn verstooten vrouw te vertoonen. Hij arrangeerde zelfs een samenspreking met haar. En daarin zei hij: „Dat ik u uit mijn huis stootte was goed. Daar sta ik voor. Ik houd vol dat dat een goede daad van mij was. U weer als mijn vrouw erkennen doe ik dus niet. Maar, ik stel u voor dat we desondanks toch weer goed en vriendelijk met elkaar omgaan. We zullen elkaar bovendien als „broeder“ en „zuster“ in den Heere erkennen, samen bidden en aan het avondmaal gaan.....“

Kan dat?

Er waren eens twee broers. Ze hadden denzelfden vader en dezelfde moeder. God had ze als broeders ter wereld laten komen. En ze waren zoo door den band des bloeds aan elkaar verbonden. Liggend in de armen van denzelfden vader waren ze in de kerk van onzen Heere Jezus Christus gedoopt. Samen waren ze door hun ouders onderwezen in de vrees des Heeren. En in dezelfde kerk hadden ze eenmaal hun geloofsbelijdenis afgelegd.

Toen ze hun ouders verloren kregen deze broers hoog gaande ruzie. De een, de oudste, eigende zich 'n te groot deel van de erfenis toe. En het eind was, dat ze uit elkaar gingen en elkaar niet meer als broeders erkenden.

Na een poos zocht de oudste broer evenwel weer toenadering. Hij arrangeerde zelfs een samenspreking met den door hem benadeelden broer en sprak toen: „Ik stel je voor, dat we weer correct en vriendelijk met elkaar zullen omgaan; dat we ook in de kerk weer goed met elkaar zullen leven en dus weer aan het Avondmaal gaan. Maar elkaar als broers behandelen — dat moeten we maar niet meer doen en die oude erfenis-kwestie laten we zooals ze is.....“

Kan dat?

Er waren een aantal dominees. Ze waren ambtsdragers in één kerk. Ze waren samenverbonden in het één ambt, dat Christus in zijn kerk laat functioneeren. Ze hadden allen „deel“ in dat ambt. Ze waren ambtsbroeders. Op een kwaden dag schorste de meerderheid van deze ambtsdragers met de meerderheid van den kerkeraad een paar van deze medebroeders-in-de-bediening. Ze zeiden, dat ze zwaar gezondigd hadden. Ze waren revolutionair, brekers van hun woord enz.

Na een poosje zochten de schorsende dominees in gezelschap van geestverwanten rechtstreeks en zijdelings contact met de door hen uitgeworpenen. En ze zeiden: „We drukken jullie weer aan ons hart; we

noemen jullie weer broeder; we gaan samen bidden en zijn bereid samen avondmaal te vieren, maar — het zonder meer en direct wegdoen van de schorsingen en jullie erkennen als onze medeambtsdragers-op-den-zelfden-kansel-en-aan-dezelfde-avondmaalstafel neen, dat doen we niet.....“

Kan dat?

Ik wilde maar zeggen: als men door een zondige daad uit elkaar geslagen werd moet die daad van harte en grondig worden weggedaan en goedge maakt. En men moet elkaar van harte en geheel en in precies dezelfde verhouding erkennen, aanvaarden en liefhebben als waarin God allen eenmaal plaatste en samenbond. Gebeurt dat niet dan is alle gepraat niets meer dan „gepraat“!

C. V.

De eene, eenvoudige taak

Het wordt erg roezig en druk, zelfs een beetje nerveus in de kerkelijke wereld van hen die zich gereformeerden noemen.

De lucht is vol boodschappen, besluiten, resoluties, verklaringen, opwekkingen enz. Alle mogelijke kerkelijke vergaderingen en personen doen uitspraken, ontwerpen plannen en geven richtlijnen. Er klinken ook veel betuigingen van liefde en gemeenschap. Schuldbelijdenissen worden luide uitgeroepen. Gemeentelieden worden opgeroepen tot samensprekingen om te komen tot „versterking van den broederband“ en „beter wederzijdsch begrip“.

Wie de situatie nuchter bekijkt vraagt zich verbaasd af: waartoe al deze drukte?

De zaak is immers zoo dóód- en dóódeenvoudig!

Er moet in deze situatie in eerster instantie maar één ding gebeuren!

Gebeurt dat, dan is de eerste en belangrijke stap in de goede richting gedaan!

Gebeurt dat niet, dan is alles wat men doet ten slotte zinloos en onvruchtbaar. Het wordt dan een dwaas in 't rond loopen zooals een kat dat doet om een bord heete pap.

En het ééne ding dat eerst en direct geschieden moet is:

Het opheffen van de schorsingen. Het wegdoen van de leeruitspraken.

Ik geloof, dat als alle vrijgemaakten deze simpele boodschap rusteloos en trouw en met groote kracht aan de synodale broeders lieten hooren er groote dingen zouden gebeuren.

En in ieder geval werd de situatie dan helder en klaar.

C. V.

Rapport Samenspreking

Nog steeds komen bij het Comité ter verspreiding van Gereformeerde Lectuur bestellingen in op het synodale Rapport inzake de Samenspreking.

Het Comité deelt mee, dat bestellingen, die na Dinsdag 11 Januari binnenkomen, niet meer uitgevoerd kunnen worden.

HET COMITÉ.

OPVOEDING EN ONDERWIJS

In den neergang (I)

Bovenstaanden titel ontleenen we aan een redactioneel artikel in het tweede nummer van den tweeden jaargang van „De Christelijke School“ van 19 Nov. '48. Onder het opschrift „De taal der feiten“ geeft de redactie daarin uiting aan haar bezorgdheid over den gang van zaken bij het Christelijk onderwijs. Over de conferentie te Birkhoven, waarvan wij de conclusies bespraken in „De Ref.“ van 7 Febr. '48 en vlg., merkt zij op:

„Wie hoort van resultaten van (deze) Conferentie? Met de daar opgestelde conclusies komen we geen steek verder. Het zijn niets meer dan constatering van de dingen, die wij allang wisten.“

Men herinnert zich wellicht, dat wij aanstonds bij de bespreking van deze conclusies aan het slot van ons derde artikel (28 Febr. '48) de vraag hebben gesteld, welke waarde men aan dergelijke uitspraken kon hechten. Daarbij wezen we op de oorzaak van haar waardeloosheid, n.l. dat men op deze „interkerkelijke“ conferentie wel sprak over de belijdenis, maar geen voor allen gelijken inhoud aan haar toekende. Of de redactie van genoemd orgaan dezelfde oorzaak erkent? We gelooven het niet, omdat zij onder de feiten ook opsomt:

„Er is een kerkelijke gespletenheid, die onze kracht verlamt. De toon van debat en polemiek is fel en scherp. Verbeten soms. Onchristelijk zeker.“

Nadat vervolgens nog gewezen is op het ontstellend slechte bezoek van de vergaderingen, waar de vraagstukken van het christelijk onderwijs worden besproken, zegt de redactie, dat ook ontvangen correspondentie noopt „mede de alarmklok te luiden.“

Stilstand is achteruitgang.

En het Thans a Het Ch even goe zoudt ge ondersch Hier is geding. I tot de hu licht nog.

Maar t De vorm streeksb stateerd invloed hebben te toenemen ouders. E antwoord-wijs aan.

Zij heb zouden on achtige en weinig in, of liever, vinden w vele vrag schappelij geleidelij alleen om zaamheid zoo velen Gods roe leven, we kerkelijk.

Zouder ons gaf, niet nog onderwij maken, den tijd, des Heer Want de overkoop teele te christene.

De di klare sel worden c lijke taal En ju onderwij teekent, Genoem is eigen Is dit Sinds de toesti in het v aan de Roomsche overkoep 11 Dec. openbaa schuwen deze Alg aansloot zonder i schatte nu in bl elk woo zinnen z christelij ze niet s of wéer worden zelf den het niet hebben.

Aan d met het dat hon gen kon door de fundam der het we gevo een sym toom, v.

Iets t der ver gehoude Leerare haar Or in het n de opke niet het

Deze nemen van een onderwi Vereeni genheid het ge eerst o om daa Hiervoc